

ZAKON O TROŠARINAMA U BOSNI I HERCEGOVINI

(Neslužbeni pročišćeni tekst¹)

DIO PRVI - TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet)

(1) Ovim se Zakonom uređuje oporezivanje prometa i/ili uvoza određenih vrsta proizvoda (u daljnjem tekstu: trošarinski proizvodi) na teritoriju Bosne i Hercegovine posebnim oblikom poreza - trošarinom.

(2) Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se i na cestarinu.

Članak 2.

(Uplata i raspodjela)

(1) Prihodi po osnovi trošarina i cestarina uplaćuju se na Jedinostveni račun Uprave za neizravno oporezivanje, a raspodjeljuju se sukladno Zakonu o uplatama na jedinstveni račun i raspodjeli prihoda ("Službeni glasnik BiH", br. 55/04 i 34/07).

(2) Naplaćeni prihodi od cestarine u iznosu od 0.25 KM za izgradnju autocesta i izgradnju i rekonstrukciju drugih cesta vode se na posebnom podračunu otvorenom kod Centralne banke Bosne i Hercegovine, a ti prihodi bit će raspodjeljivani sukladno Zakonu o uplatama na Jedinostveni račun i raspodjeli prihoda.

Članak 3.

(Pojmovi)

Pojmovi korišteni u ovome Zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) pravna osoba jest svaka pravna osoba koja je, sukladno važećim propisima, registrirana za proizvodnju, uvoz i/ili promet trošarinskih proizvoda iz članka 4. ovoga Zakona;
- b) poduzetnik jest svaka fizička osoba koja je kod nadležnog tijela registrirana za proizvodnju i/ili promet trošarinskih proizvoda iz članka 4. ovoga Zakona;
- c) građanin - proizvođač jest fizička osoba s prebivalištem u Bosni i Hercegovini koja se bavi proizvodnjom trošarinskih proizvoda;
- d) UNO jest Uprava za neizravno oporezivanje;
- e) Upravni odbor jest Upravni odbor UNO-a uspostavljen Zakonom o sustavu neizravnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 44/03, 52/04 i 34/07).

¹ Ovaj neslužbeni pročišćeni tekst sadrži Zakon o trošarinama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 49/09), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o trošarinama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 49/14) - **označeno podebljanim slovima** i Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o trošarinama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 60/14) - *označeno kosim slovima*; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o trošarinama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 91/17) – *označen kosim podebljanim podvučenim slovima* i Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o trošarinama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 50/22) - **označeno podebljanim točkasto podvučenim slovima**.

DIO DRUGI - TROŠARINA

POGLAVLJE I. PREDMET OPOREZIVANJA

Članak 4.

(Trošarinski proizvodi)

(1) Predmet oporezivanja je promet trošarinskih proizvoda koji su proizvedeni u Bosni i Hercegovini kada proizvođač prvi puta njima prometuje i/ili uvoz trošarinskih proizvoda u Bosnu i Hercegovinu (u daljnjem tekstu: BiH).

(2) Trošarinskim proizvodima u smislu stavka (1) ovoga članka smatraju se:

- a) naftni derivati;
- b) duhanske preradevine;
- c) bezalkoholni napici;
- d) alkohol, alkoholni napici i prirodna voćna rakija;
- e) pivo i vino;
- f) kava;
- g) **biogoriva i biotekućine.**

Članak 5.

(Naftni derivati)

Naftni derivati u smislu članka 4. stavak (2) točka a) ovoga Zakona smatraju se:

- a) motorni benzini, uključujući i bezolovni, neovisno o oktanskoj vrijednosti i komercijalnom nazivu;
- b) dizel-goriva i ostala plinska ulja;
- c) petrolej (kerozin);
- d) loživo ulje, ekstra lako i lako specijalno (EL i LS);
- e) **tekući naftni plin za pogon motornih vozila.**

Članak 6.

(Duhanske preradevine)

(1) Duhanskim preradevinama u smislu članka 4. stavak (2) točka b) ovog zakona smatraju se:

- a) cigarete
- b) cigare i cigarilosi
- c) duhan za pušenje
 - 1) rezani duhan za motanje cigareta
 - 2) ostali duhan za pušenje.

(2) Cigaretama se smatraju:

- a) smotuljci duhana prikladni za pušenje, obavijeni omotom koji nije od prirodnog duhana;
- b) proizvodi slični cigaretama koji se sastoje od smotuljaka duhana obavijeni jednostrukim i dvostrukim omotačem. Vanjski omotač je izrađen od materijala koji nije list prirodnog duhana i postavljen je u pravoj liniji uzdužno;

c) duhanski štapići koji su jednostavnim neindustrijskim postupkom stavljaju u papirni omot za cigarete ili se umotavaju u papirne listiće;

d) duhanski proizvodi stavljeni u promet pod nazivom cigarete.

(3) Cigare i cigarilosi su smotuljci duhana koji su obavijeni vanjskim zaštitnim listom od duhana.

(4) Duhan za pušenje obuhvaća:

a) rezani ili na drugi način usitnjeni, pleteni ili u blokove prešani duhan koji je prikladan za pušenje bez daljnje industrijske obrade;

b) ostali duhan za pušenje koji je prikladan za pušenje i stavljen u maloprodaju, a koji ne potpada pod st. (2) i (3) ovog članka. Ostalim duhanom za pušenje smatraju se iostaci listova duhana i nusproizvodi nastali preradom duhana ili proizvodnjom duhanskih preradevina.

Članak 7.

(Bezalkoholni napici)

(1) Bezalkoholnim napicima u smislu članka 4. stavak (2) točka c) ovoga Zakona smatraju se osvježavajući bezalkoholni napici od voćnog soka, voćne baze, biljnih ekstrakata, žitarica i sirutke, umjetni osvježavajući bezalkoholni napici i niskoenergetski osvježavajući bezalkoholni napici.

(2) Pod bezalkoholnim napicima u smislu stavka (1) ovoga članka ne smatraju se:

a) prirodne mineralne, gazirane i negazirane vode, izvorske domaće i uvozne vode i stolne vode;

b) 100% prirodni sokovi od voća i povrća i njihovih mješavina;

c) sokovi od voća i povrća te njihove mješavine s ili bez dodatka vode, s ili bez dodanog šećera, s ili bez konzervansa, s ili bez CO₂, s ili bez umjetnih boja, s ili bez umjetnih aroma i drugih umjetnih dodataka, sa stvarnim i deklariranim udjelom od 50% i više voća i/ili povrća u suhoj tvari;

d) sirupi, prašci i pastile namijenjeni pripravi bezalkoholnih napitaka razblaživanjem u vodi.

Članak 8.

(Alkohol, alkoholni napici i prirodna voćna rakija)

(1) Alkoholom u smislu članka 4. stavak (2) točka d) ovoga Zakona smatraju se sve vrste alkohola neovisno o sirovini iz koje se dobiva i postupku dobivanja.

(2) Alkoholnim napicima u smislu članka 4. stavak (2) točka d) ovoga Zakona smatraju se napici koji sadrže više od 2% alkohola.

(3) Prirodnom voćnom rakijom u smislu članka 4. stavak (2) točka d) ovoga Zakona smatra se proizvod dobiven destilacijom prevrelog soka, masulja ili koma grožđa ili drugog voća na manje od 86% vol. alkohola, u kojem se ne smije osjetiti miris i okus drugačiji od onoga koji potječe od upotrijebljenih sirovina, kojem se ne smiju dodavati arome niti etilni alkohol poljoprivrednog porijekla, šećer i drugi ugljični hidrati.

Članak 9.

(Pivo i vino)

(1) Pivom u smislu članka 4. stavak (2) točka e) ovoga Zakona smatra se osvježavajući pjenušavi napitak dobiven od vode, ječmenog slada, kvasca, nezaslađenih žitarica i hmelja, bez obzira na koncentraciju ekstrakta u sladu ili koncentraciju alkohola u pivu.

(2) Vinom u smislu članka 4. stavak (2) točke e) ovoga Zakona smatra se vino od grožđa (uključujući pojačana vina), vermut i ostala vina od grožđa aromatizirana biljem ili aromatskim tvarima.

Članak 10.

(Kava)

Kavom u smislu članka 4. stavak (2) točka f) ovoga Zakona smatra se:

- a) sirova kava (s ili bez kofeina);
- b) pržena kava (s ili bez kofeina) u zrnju ili mljevena;
- c) ljuške i opne pržene kave;
- d) ostali proizvodi od kave koji u sebi sadrže 50% i više kave.

Članak 11.

(Bliže određenje proizvoda)

Upravni odbor propisat će pravilnikom bliže određenje proizvoda iz čl. od 4. do 10. ovoga Zakona koji se oporezuju trošarinom.

POGLAVLJE II. POREZNI OBVEZNIK I REGISTRACIJA

Članak 12.

(Porezni obveznik)

(1) Porezni obveznik je pravna osoba ili poduzetnik koji trošarinske proizvode iz članka 4. stavak (2) toč. a), b), c), d), ~~e)~~ i g) ovoga Zakona uvozi i/ili proizvodi na teritoriju BiH.

(2) Porezni obveznik za proizvode iz članka 4. stavak (2) točka f) ovoga Zakona je uvoznik.

(3) Pravna osoba ili poduzetnik koji nabavi alkoholne napitke, prirodne voćne rakije i vina neposredno od građanina - proizvođača koji nije trošarinski obveznik smatra se poreznim obveznikom u smislu ovoga Zakona.

(4) Proizvođačem duhanskih preradevina u smislu ovog zakona smatra se svaka fizička osoba, poduzetnik ili pravna osoba nastanjena/sa sjedištem u Bosni i Hercegovini koja prerađuje duhan u duhanske proizvode namijenjene za maloprodaju.

Članak 13.

(Registracija poreznog obveznika)

(1) Porezni obveznik koji se bavi proizvodnjom i/ili uvozom trošarinskih proizvoda, kao i pravna osoba ili poduzetnik iz članka 12. stavak (3) ovoga Zakona, dužni su se registrirati kod UNO-a prije početka obavljanja djelatnosti iz koje može proizići porezna obveza prema ovome Zakonu.

(2) Registracija iz stavka (1) ovoga članka provodi se upisom u Jedinstveni registar obveznika neizravnih poreza prema propisima kojima se uređuje taj upis.

(3) Upravni odbor nadležan je za propisivanje uvjeta za registraciju i prestanak registracije poreznog obveznika iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 14.

(Prijava proizvodnih pogona i skladišta)

(1) Porezni obveznik - proizvođač trošarinskih proizvoda dužan je UNO-u prijaviti pogon u kojem će proizvoditi trošarinske proizvode.

(2) Porezni obveznik iz članka 12. ovoga Zakona dužan je UNO-u prijaviti skladište u kojem se skladište trošarinski proizvodi i/ili sirovine za proizvodnju trošarinskih proizvoda.

POGLAVLJE III. OSNOVICA TROŠARINE

Članak 15.

(Osnovica trošarine)

(1) Osnovica trošarine određena je:

a) količinom za trošarinske proizvode za koje se trošarina plaća po mjernoj jedinici;

b) maloprodajnom cijenom i količinom po mjernoj jedinici za duhanske prerađevine.

(2) Osnovica trošarine u slučaju utvrđivanja manjka i rashoda određena je količinom manjka koji se ne može pravdati višom silom, odnosno količinom rashoda (kalo, rastur, kvar i lom) iznad količine određene posebnim aktom Upravnog odbora.

(3) Trošarina na naftne derivate plaća se po litri derivata na količinu utvrđenu pri temperaturi +15°C. Upravni odbor utvrdit će posebnim aktom bliže odredbe o određivanju ekvivalenta za preračunavanje iz jedinice mase u volumensku jedinicu.

(4) Trošarina na kavu plaća se za jedan kilogram neto težine kave. Ako se kava stavlja u promet u pakiranjima većim ili manjim od jednog kilograma, trošarina se plaća razmjerno količini u pakiranju.

(5) Na promet alkohola, alkoholnih napitaka i prirodne voćne rakije trošarina se plaća po litri apsolutnog alkohola. Ako se proizvodi iz članka 8. ovoga Zakona stavljaju u promet u pakiranjima većim ili manjim od jednog litre, trošarina se plaća razmjerno količini apsolutnog alkohola u pakiranju.

POGLAVLJE IV. IZNOSI I STOPE TROŠARINE

Članak 16.

(Iznosi i stope trošarine)

Trošarina se obračunava i plaća u apsolutnom iznosu po mjernoj jedinici i/ili po proporcionalnoj stopi.

Članak 17.

(Iznosi trošarine za naftne derivate)

Za naftne derivate trošarina se plaća po litri, i to na:

a) dizel-gorivo i ostala plinska ulja 0,30 KM;

- b) petrolej (kerozin) 0,30 KM;
- c) motorni benzin - bezolovni 0,35 KM;
- d) motorni benzin 0,40 KM;
- e) loživno ulje, ekstra lako i lako specijalno (EL i LS) 0,45 KM;
- f) tekući naftni plin za pogon motornih vozila 0,00 KM;**
- g) biogoriva i biotekućine 0,30 KM.**

Članak 18.

(Iznosi trošarine za bezalkoholna pića, pivo i vina)

(1) Za sljedeće trošarinske proizvode trošarina se plaća po litru, i to:

- a) bezalkoholna pića 0,10 KM
- b) pivo 0,25 KM
- c) vino 0,25 KM.

(2) Izuzetno, od stavka (1) točka b) ovoga članka proizvođač piva čija je prosječna proizvodnja u prethodne tri godine manja od 400.000 hl, trošarinu plaća 0,20 KM/l.

(3) Pravo iz stavka (2) ovoga članka može ostvariti i uvoznik pod uvjetom da ima dokaz da je pivo nabavio od proizvođača čija je prosječna proizvodnja u prethodne tri godine manja od 400.000 hl.

(4) Bliže odredbe za ostvarivanje prava korištenja niže stope iz st. (2) i (3) ovoga članka, pravilnikom će propisati Upravni odbor.

Članak 19.

(Iznosi trošarine za alkohol i alkoholne napitke i prirodnu voćnu rakiju)

Za alkohol, alkoholne napitke i prirodnu voćnu rakiju trošarina se plaća po litri apsolutnog alkohola, i to:

- a) alkohol 15,00 KM;
- b) alkoholni napici 15,00 KM;
- c) prirodna voćna rakija 8,00 KM.

Članak 20.

(Iznosi trošarine za kavu)

Za kavu trošarina se plaća prilikom uvoza po kilogramu, i to za:

- a) sirovu kavu 1,50 KM;
- b) prženu kavu (u zrnju ili mljevena) 3,00 KM;
- c) ljuske i opne pržene kave i ostali proizvodi od kave 3,50 KM.

Članak 21.

(Trošarina na duhanske preradevine)

(1) Na cigarete se plaća proporcionalna trošarina u postotku na maloprodajnu cijenu i specifična trošarina na 1.000 cigareta, odnosno za pakiranje od 20 komada.

(2) Na cigare i cigarilose plaća se proporcionalna trošarina u postotku na maloprodajnu cijenu.

(3) Na duhan za pušenje plaća se trošarina po kilogramu.

Članak 21a.

(Trošarina na cigarete)

1) Na cigarete se plaća trošarina, i to:

a) proporcionalna, po stopi od 42% na osnovicu utvrđenu sukladno članku 15. stavak (1) točka b) ovog zakona i

b) specifična trošarina utvrđena od strane Upravnog odbora, kako bi se osigurala dinamika usklađivanja stopa trošarina s mjerodavnim europskim direktivama.

(2) Upravni odbor će najkasnije do 30. listopada tekuće godine utvrditi iznos specifične trošarine za iduću godinu iz stavka (1) točka (b) ovog članka, sve dok ukupno trošarinsko opterećenje cigareta s najnižom maloprodajnom cijenom ne dosegne iznos od 176,00 KM za 1.000 komada. Godišnje povećanje specifične trošarine ne može biti manje od 7,50 KM za 1.000 komada, odnosno 0,15 KM za pakiranje od 20 komada.

(3) Odluka Upravnog odbora o specifičnoj trošarini iz stavka (2) ovog članka primjenjuje se od 1. siječnja iduće godine.

(4) Specifična trošarina za pakiranja različita od pakiranja koje sadrži 20 cigareta plaća se razmjerno broju komada u pakiranju.

Članak 21b.

(Minimalna trošarina na cigarete)

(1) Ako je obračunata trošarina na cigarete prema članku 21a. stavak (1) ovog zakona manja od minimalne trošarine utvrđene ovim zakonom, plaća se minimalna trošarina.

(2) Minimalna trošarina iz stavka (1) ovog članka podrazumijeva ukupnu trošarinu (proporcionalnu i specifičnu) za 1.000 komada, odnosno za pakiranje od 20 komada.

(3) Minimalna trošarina na cigarete iznosi najmanje 60% prosječne ponderirane maloprodajne cijene cigareta za razdoblje od 1. srpnja prethodne godine do 30. lipnja tekuće godine.

(4) Prosječna ponderirana maloprodajna cijena cigareta iz stavka (3) ovog članka izračunava se na temelju podataka UNO-a o izdanim trošarinskim markicama za razdoblje od 1. srpnja prethodne godine do 30. lipnja tekuće godine. Prosječna ponderirana maloprodajna cijena izračunava se tako što se ukupna vrijednost cigareta, sa svim uključenim porezima, za koje su izdane trošarinske markice za razdoblje od 1. srpnja prethodne godine do 30. lipnja tekuće godine, podijeli s ukupnom količinom cigareta za koje su izdane trošarinske markice za isto razdoblje.

(5) Minimalnu trošarinu na cigarete iz stavka (3) ovog članka, izračunatu na osnovi metodologije iz stavka (4) ovog članka, utvrđuje Upravni odbor najkasnije do 30. listopada tekuće godine za iduću godinu, a odluka Upravnog odbora o minimalnoj trošarini primjenjuje se od 1. siječnja iduće godine.

Članak 21c.

(Trošarina na cigare i cigarilose)

Na cigare i cigarilose plaća se proporcionalna trošarina po stopi od 42% na osnovicu utvrđenu sukladno članku 15. stavak (1) točka b) ovog zakona.

Članak 21d.

(Trošarina na duhan za pušenje)

(1) Trošarina na duhan za pušenje utvrđuje se u visini od najmanje 80% minimalne trošarine na cigarete iz članka 21b. ovog zakona iskazane za 1.000 cigareta.

(2) Trošarina na duhan za pušenje utvrđuje Upravni odbor najkasnije do 30. listopada tekuće godine za iduću godinu, a odluka Upravnog odbora o minimalnoj trošarini primjenjuje se od 1. siječnja iduće godine.

(3) Iznimno od st. (1) i (2) ovog članka, trošarina na duhan za pušenje za 2014. godinu iznositi će 78 KM/kg.

POGLAVLJE V. NASTANAK OBVEZE OBRAČUNAVANJA I PLAĆANJA TROŠARINE

Članak 22.

(Nastanak obveze obračunavanja trošarine)

Obveza obračunavanja trošarine na temelju prometa trošarinskih proizvoda nastaje u trenutku:

a) izdavanja računa proizvođača pri prvoj prodaji ili u trenutku isporuke proizvoda ako je isporuka obavljena prije izdavanja računa;

b) uvoza trošarinskih proizvoda na teritorij BiH, osim za duhanske preradevine, te alkoholne napitke, prirodne voćne rakije i vina koja podliježu obvezi obilježavanja trošarinskim markicama;

c) preuzimanja trošarinskih markica za duhanske preradevine;

d) preuzimanja trošarinskih markica za alkoholne napitke, prirodne voćne rakije i vina;

e) utvrđivanja manjka koji se ne može pravdati višom silom;

f) rashodovanja (kalo, rastur, kvar i lom) iznad količine određene aktom Upravnog odbora koji će se zasnivati na općim trgovinskim načelima;

g) korištenja trošarinskih proizvoda od strane proizvođača za vlastitu potrošnju.

Članak 23.

(Plaćanje trošarine)

(1) Obračunatu trošarinu iz članka 22. ovoga Zakona porezni obveznik dužan je uplatiti u rokovima propisanim st. od (2) do (6) ovoga članka.

(2) U slučajevima iz članka 22. stavak (1) točka a) ovoga Zakona porezni obveznik dužan je platiti trošarinu u roku od deset dana nakon isteka mjeseca u kojem je nastala obveza obračunavanja trošarine.

(3) U slučajevima iz članka 22. stavak (1) toč. b) i c) i kod uvoza trošarinskih proizvoda iz točke

d) ovoga Zakona porezni obveznik dužan je platiti trošarinu u roku propisanom za plaćanje uvoznih davanja.

(4) U slučajevima iz članka 22. stavak (1) ~~toč. c) i d)~~ ovoga Zakona za proizvode koji ne podliježu plaćanju trošarine prema stavku (3) ovoga članka porezni obveznik dužan je platiti trošarinu u roku od deset dana nakon isteka mjeseca u kojem je došlo do izdavanja računa proizvođača pri prvoj prodaji ili u trenutku isporuke proizvoda ako je isporuka obavljena prije izdavanja računa.

~~(5) Za duhanske prerađevine porezni obveznik dužan je platiti trošarinu u trenutku preuzimanja trošarinskih markica.~~

(5) U slučajevima iz članka 22. stavak (1) toč. e), f) i g) ovoga Zakona porezni obveznik dužan je platiti trošarinu u roku od deset dana nakon isteka mjeseca u kojem je nastala obveza obračunavanja trošarine.

POGLAVLJE VI. OBILJEŽAVANJE I UVJETI PROMETOVANJA TROŠARINSKIH PROIZVODA

Članak 24.

(Deklaracija proizvoda)

Proizvođač, odnosno uvoznik dužan je na deklaraciji proizvoda (etiketi) i drugom dokumentu koji prati trošarinske proizvode označiti: sirovinski sastav, vrstu, kvalitetu i druga svojstva trošarinskih proizvoda bitna za utvrđivanje porezne obveze.

Članak 25.

(Trošarinske markice)

(1) Duhanske prerađevine, alkoholni napici, prirodna voćna rakija, kava i vina koja se stavljaju u promet u pakiranjima predviđenim za prodaju na malo u BiH moraju biti obilježeni trošarinskim markicama.

(2) Iznimno od odredaba stavka (1) ovoga članka, alkoholni napici, prirodna voćna rakija i vina koja sadrže manje od 5% alkohola ne moraju biti obilježena trošarinskim markicama.

(3) Upravni odbor propisat će posebnim aktom: oblik, sadržaj i zaštitu trošarinskih markica, proceduru njihovog tiskanja, čuvanja i postupanja, te obilježavanje proizvoda, kao i postupanje s proizvodima koji su obilježeni markicama izdanim prema ranije važećim propisima.

(4) Trošarinske markice izdaje UNO.

(5) Maloprodajne cijene duhanskih prerađevina, koje će se tiskati na trošarinskim markicama, porezni obveznik mora prijaviti UNO-u prije njihovog stavljanja u promet.

(6) Duhanske prerađevine, kava, alkoholni napici, prirodne voćne rakije i vina, izuzev alkoholnog napitka, prirodne voćne rakije i vina iz stavka (2) ovoga članka, koja nisu obilježena trošarinskim markicama, kao i proizvodi nepravilno obilježeni markicama, smatraju se trošarinskim proizvodima na koje nije obračunata i plaćena trošarina.

(7) Duhanske prerađevine, kava, alkoholni napici, prirodne voćne rakije i vino koji se izvoze ili prodaju u bescarinskim prodavaonicama ne moraju biti obilježeni trošarinskim markicama, ali na ambalaži ili na posebnoj markici moraju imati utisnute riječi: "samo za izvoz" ili na engleskom jeziku: "for export only".

(8) Upravni odbor, ukoliko to smatra potrebnim, može uvesti obilježavanje trošarinskim markicama i drugih trošarinskih proizvoda.

POGLAVLJE VII. POREZNE EVIDENCIJE I POREZNA PRIJAVA

Članak 26. (Evidencije)

(1) Porezni obveznik dužan je voditi posebnu evidenciju o uvozu, prometu, potrošnji i stanju trošarinskih proizvoda te imati urednu i pravodobnu knjigovodstvenu i izvanknjigovodstvenu dokumentaciju.

(2) Upravni odbor propisat će pravilnikom bliže odredbe o načinu vođenja evidencije, sadržaju evidencija i načinu dostave UNO-u, te oblik i sadržaj porezne prijave za trošarinu.

Članak 27. (Prijava trošarine)

(1) Porezno razdoblje obuhvaća vrijeme jednog kalendarskog mjeseca.

(2) Porezni obveznik - proizvođač dužan je obvezu nastalu na temelju trošarine prijaviti u poreznom razdoblju u kojem je obveza i nastala.

(3) Prijavu iz stavka (2) ovoga članka porezni obveznik podnosi UNO-u do desetog u mjesecu nakon isteka poreznog razdoblja.

(4) Iznimno od stavka (2) ovoga članka, porezni obveznik dužan je podnijeti prijavu trošarine bez obzira je li obvezan plaćati trošarinu u razdoblju za koji je prijava podnesena.

POGLAVLJE VIII. NADZOR NAD OBRAČUNAVANJEM I PLAĆANJEM TROŠARINA

Članak 28. (Nadzor nad obračunavanjem i plaćanjem)

Nadzor nad obračunavanjem, prijavljivanjem i plaćanjem trošarine provodi UNO sukladno ovome Zakonu i drugim zakonima iz područja neizravnog oporezivanja.

Članak 29. (Privremeno oduzimanje trošarinskih proizvoda)

(1) Trošarinski proizvodi zatečeni u prometu bez trošarinskih markica ili nepravilno obilježeni trošarinskim markicama, kao i trošarinski proizvodi zatečeni u prometu bez vjerodostojne dokumentacije o pravnom poslu na temelju koje se stječe pravo raspolaganja predmetnim proizvodima, bit će privremeno oduzeti do okončanja postupka.

(2) Ovlašt za privremeno oduzimanje trošarinskih proizvoda iz stavka (1) ovoga članka imaju ovlaštene službene osobe UNO-a i ovlaštene službene osobe iz drugih tijela u granicama njihove nadležnosti.

POGLAVLJE IX. OSLOBAĐANJE, POVRAT I UMANJENJE TROŠARINE

Članak 30. (Oslobađanje)

(1) Sljedeći su trošarinski proizvodi oslobođeni plaćanja trošarina:

- a) proizvodi koji se izvoze;
- b) proizvodi koji se isporučuju u bescarinske prodavaonice radi prodaje putnicima koji odlaze u inozemstvo;
- c) proizvodi koji se uvoze, unose ili primaju iz inozemstva, a koji su prema carinskim propisima oslobođeni plaćanja uvoznih davanja;
- d) proizvodi koji se isporučuju diplomatskim i konzularnim predstavništvima i njihovom osoblju po načelu reciprociteta, a na temelju akta Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine;
- e) proizvodi koji se isporučuju osobama koje su na temelju Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i aneksa uz taj Sporazum te ratificiranih međunarodnih ugovora i konvencija oslobođene plaćanja ove vrste poreza;
- f) gorivo za zrakoplove i brodove u međunarodnom prometu;
- g) na uvoz i/ili isporuku alkohola koji se koristi kao repromaterijal za proizvodnju alkoholnih napitaka osobi registriranoj za proizvodnju, sukladno članku 13. ovoga Zakona.

(2) Upravni odbor propisat će pravilnikom postupak po kojem se ostvaruju prava na oslobađanja iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 31. (Povrat)

(1) Fizičke i pravne osobe koje koriste loživo ulje za zagrijavanje stambenih i poslovnih objekata i objekata za poljoprivrednu proizvodnju (staklenici i plastenici) imaju pravo na povrat trošarine plaćene na loživo ulje.

(2) Poduzetnik i pravne osobe koje koriste alkohol za proizvodnju lijekova i/ili u medicinske svrhe, te etilni alkohol koji koriste kao repromaterijal u proizvodnji sredstava za čišćenje i pranje, kozmetičkih proizvoda i ostalih proizvoda na koje se ne plaća trošarina, imaju pravo na povrat uplaćenog iznosa trošarine.

(3) Pravna osoba koja je izvezla trošarinske proizvode za koje je prethodno plaćena trošarina ima pravo na povrat uplaćenog iznosa.

(4) Zahtjev za povrat uplaćene trošarine podnosi se UNO-u.

(5) UNO je dužan izvršiti povrat uplaćene trošarine najkasnije u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.

(6) Upravni odbor propisat će uvjete i postupak po kojem se ostvaruje pravo na povrat trošarine na temelju normativa potrošnje po metru kvadratnom površine koja se zagrijava.

POGLAVLJE X. OGRANIČENJE U PROMETU ODREĐENIH PROIZVODA

Članak 32.

(Ograničenja u prometu loživog ulja)

- (1) Porezni obveznici iz članka 12. stavak (1) ovoga Zakona dužni su, prije puštanja u promet (ukoliko se radi o proizvođaču iz BiH) ili uvoza loživog ulja, obojiti ga crvenom bojom uz dodavanje indikatora (markera) prema važećim propisima i standardima.
- (2) Na loživo ulje koje je prometovano, a nije obojeno crvenom bojom sukladno stavku (1) ovoga članka, naplaćuje se trošarina u iznosu od 0,45 KM po litri i za njega se ne može ostvariti povrat.
- (3) Zabranjena je upotreba loživog ulja u svrhe suprotne njegovoj osnovnoj namjeni.
- (4) Ako se pri kontroli vozila na motorni pogon, plovni objekata na motorni pogon ili drugih prometnih sredstava na motorni pogon, odnosno za pogon drugih motora, utvrdi da se loživo ulje koristi kao pogonsko gorivo, trošarina će biti obračunata i naplaćena od vlasnika predmetnog sredstva u iznosu od 0,45 KM po litri na količinu koja odgovara obujmu spremnika uvećano za deset puta.

Članak 33.

(Promet loživog ulja)

- (1) Dozvoljen je promet loživim uljem (ekstra lako i lako specijalno - EL i LS) na benzinskim crpkama u za to posebno predviđenom skladištu izdvojenom od mjesta predviđenog za opskrbu pogonskim gorivom motornih vozila i vozila na motorni pogon ili iz samostalnih posebnih skladišta ili izravnom isporukom potrošaču.
- (2) Skladišta iz stavka (1) ovoga članka moraju biti registrirana kod UNO-a.
- (3) UNO će posebnim aktom propisati uvjete i način prijave i davanja suglasnosti za registraciju skladišta iz stavka (1) ovoga članka.
- (4) Držalac skladišta za prodaju loživog ulja iz stavka (1) ovoga članka dužan je loživo ulje dostavljati autocisternama na adresu kupca te o svim isporukama voditi urednu evidenciju.
- (5) Evidencija iz stavka (4) ovoga članka obvezatno mora sadržavati podatke o nabavljenim količinama loživog ulja te točne podatke o isporukama kupcima.
- (6) Upravni odbor će posebnim aktom propisati bliže odredbe o načinu vođenja evidencije, sadržaju evidencija i načinu dostave nadležnome tijelu, te njihov oblik i sadržaj.

Članak 34.

(Nadzor nad prometom loživog ulja)

- (1) Nadzor nad upotrebom i korištenjem loživog ulja u smislu odredaba čl. 32. i 33. ovoga Zakona provode ovlaštene osobe UNO-a i ovlaštene službene osobe iz drugih tijela u granicama njihove nadležnosti.
- (2) U slučaju utvrđivanja nepravilnosti postupak obračuna i naplate trošarina u nadležnosti je UNO-a.

DIO TREĆI - CESTARINA

Članak 35.

(Osnovica i iznos)

(1) Cestarina kao vrsta neizravnog poreza plaća se na biogoriva i biotekućine iz članka 4. stavka (1) točke g) ovoga Zakona i na naftne derivate iz članka 5. stavka (1) toč. a), b) i e) ovoga Zakona.

(2) Cestarina iz stavka (1) ovog članka plaća se u iznosu:

a) 0,15 KM po litri proizvoda, odnosno kilogramu tekućeg naftnog plina za ceste i

b) 0,25 KM po litri proizvoda, odnosno kilogramu tekućeg naftnog plina za izgradnju autocesta i za izgradnju i rekonstrukciju drugih cesta, od čega se 0,20 KM odnosi na izgradnju autocesta, a 0,05 za izgradnju i rekonstrukciju drugih cesta.

Članak 36.

(Oslobađanje)

(1) Cestarina se ne plaća na dizel-gorivo koje se koristi za potrebe rudnika, termoelektrana i željeznica (za pogon tračnih vozila) u količini koju odobri Upravni odbor na prijedlog vlada entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

(2) Upravni odbor propisat će pravilnikom bliže odredbe o uvjetima i postupku za ostvarivanje oslobađanja plaćanja cestarine iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 37.

(Naknadna naplata)

(1) Ako se pri kontroli prometa utvrdi da se loživim uljem prometuje suprotno odredbama čl. 32. i 33. ovoga Zakona, obračunava se cestarina iz članka 35. stavak (2) ovoga Zakona.

(2) Ako se pri kontroli vozila na motorni pogon, plovni objekata na motorni pogon ili drugih prometnih sredstava na motorni pogon, odnosno za pogon drugih motora, utvrdi da se loživo ulje koristi kao pogonsko gorivo, cestarina iz članka 35. stavak (2) ovoga Zakona obračunava se i naplaćuje od vlasnika predmetnog sredstva na količinu koja odgovara obujmu spremnika uvećana za deset puta.

Članak 38.

(Ostale odredbe)

(1) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na trošarinu, a tiču se poreznog obveznika, porezne osnovice, načina plaćanja, oslobađanja i povrata trošarine te drugih pitanja koja za cestarinu nisu propisana odredbama čl. 35, 36. i 37. ovoga Zakona, primjenjuju se *mutatis mutandis* i na cestarinu.

(2) Kontrolu, obračun, naplatu, oslobađanje, povrat, prisilnu naplatu cestarine i druga pitanja koja se odnose na cestarinu obavlja UNO.

DIO ČETVRTI - PRAVNA SREDSTVA

Članak 39.

(Žalba)

- (1) Protiv rješenja donesenog u postupku obračuna i naplate trošarine i/ili cestarine porezni obveznik ima pravo žalbe u roku od 15 dana od dana primitka rješenja.
- (2) Žalba se podnosi i postupak po žalbi provodi na način propisan Zakonom o postupku neizravnog oporezivanja ("Službeni glasnik BiH", broj 89/05).
- (3) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 40.

(Primjena postupovnog zakona)

Na postupke i procedure koji nisu uređeni ovim Zakonom primjenjuju se odredbe Zakona o postupku neizravnog oporezivanja.

DIO PETI - KAZNENE ODREDBE

Članak 41.

(Prekršaji)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 200.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 20.000 KM poduzetnik ako:
 - a) se na dokumentu koji prati trošarinski proizvod ili na trošarinskom proizvodu ne nalaze podaci o sirovinском sastavu, vrsti, kvaliteti i drugim svojstvima bitnim za utvrđivanje porezne obveze ili ako su ti podaci netočni;
 - b) ne obračuna ili netočno obračuna trošarinu;
 - c) stavi u promet trošarinske proizvode prije nego što izvrši registraciju iz članka 13. ovoga Zakona;
 - d) ne prijavi maloprodajne cijene duhanskih prerađevina UNO-u prije puštanja u promet ili ako ih prodaje po višim cijenama od prijavljenih;
 - e) prometuje loživim uljem suprotno odredbama članka 33. ovoga Zakona;
 - f) ne prijavi skladište UNO-u i ne vodi evidencije o nabavljenim i prodanim količinama loživog ulja;
 - g) koristi loživo ulje kao pogonsko gorivo za pogon motornih vozila, plovniх objekata na motorni pogon ili drugih prometnih sredstava na motorni pogon, odnosno ako je loživo ulje korišteno suprotno njegovoj osnovnoj namjeni;
 - h) duhanske prerađevine, alkoholne napitke, prirodne voćne rakije, vina i kavu stavi u promet, a trošarinski proizvod nije obilježen trošarinskom markicom na propisani način;
 - i) trošarinske proizvode stavi u promet bez vjerodostojne dokumentacije;
 - j) ne plati u propisanom roku trošarinu ili cestarinu;**
 - k) ne vodi evidencije propisane člankom 26. ovoga Zakona;
 - l) crvenom bojom uz dodavanje indikatora ne oboji isporučene količine loživog ulja;
 - m) ne obavi popis zaliha u smislu članka 45. i **45.a** ovoga Zakona.
 - n) *dade netočne podatke u cilju primjene niže stope iz članka 18. stavak (2) ovoga Zakona.*

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba i poduzetnik ako ne podnese prijavu trošarine u roku iz članka 27. ovoga Zakona.

(3) Za prekršaj iz st. (1) i (2) ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 300 KM do 10.000 KM.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 3.000 KM kaznit će se fizička osoba koja koristi loživo ulje kao pogonsko gorivo za pogon motornih vozila, plovni objekata namotorni pogon ili drugih prometnih sredstava na motorni pogon.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 3.000 KM kaznit će se fizička osoba koja stavi u promet duhanske prerađevine, alkoholna pića, voćne prirodne rakije, vina i/ili kavu, a da trošarinski proizvodi nisu označeni na propisani način trošarinskom markicom i/ili bez vjerodostojne dokumentacije.

Članak 42.

(Zaštitna mjera)

(1) Uz novčanu kaznu pravnoj osobi i poduzetniku izreći će se zaštitna mjera oduzimanja trošarinskih proizvoda kojima je počinjen prekršaj iz članka 41. stavka (1) toč. h) i i) ovog zakona, kao i fizičkoj osobi za počinjeni prekršaj iz članka 41. stavka (5) ovog zakona.

(2) Upravni odbor će posebnim aktom propisati postupak s oduzetom robom.

DIO ŠESTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 43.

(Podzakonski akti)

Upravni odbor donijet će pravilnik o primjeni ovoga Zakona u roku od 30 dana od dana njegova stupanja na snagu.

Članak 44.

(Prijava poreznog obveznika i skladišta)

(1) Porezni obveznik koji je prema propisima koji su bili na snazi prije donošenja ovoga Zakona registrirao proizvodnju trošarinskih proizvoda kod UNO-a stupanjem na snagu ovoga Zakona nije se dužan ponovno registrirati u smislu odredbe članka 13. stavak (1) ovoga Zakona, osim ako nije došlo do promjena u obavljanju djelatnosti.

(2) Porezni obveznik iz stavka (1) ovoga članka dužan je prijaviti proizvodni pogon i skladište iz članka 14. ovoga Zakona u roku od 30 dana od dana početka primjene Zakona.

Članak 45.

(Popis zaliha, obračun i uplata)

(1) Porezni obveznici i druge osobe koji se bave prometom duhanskih prerađevina iz članka 1. stavka (1) toč. b) i c) ovog zakona dužni su na dan početka primjene ovog zakona popisati zalihe ovih prerađevina i popisne liste dostaviti UNO-u u roku od sedamdana.

(2) Porezni obveznici i druge osobe koji se bave prometom duhanskih prerađevina iz članka 1. stavka (1) toč. b) i c) ovog zakona dužni su prijaviti nove maloprodajne cijene

UNO-u u roku od sedam dana od dana obavljanja popisa i na novu osnovicu obračunati i uplatiti razliku trošarine u roku od 10 dana od dana dostave popisnih lista.

(3) Porezni obveznici i druge osobe koje se bave prometom duhanskih prerađevina dužni su popisati zalihe duhanskih prerađevina pri svakoj promjeni maloprodajnih cijena koje prijavljuju UNO-u u roku od sedam dana od dana obavljanja popisa i na novu osnovicu obračunatu i uplatiti razliku trošarine u roku od 10 dana od dana dostave popisnih lista.

(4) Iznimno za 2014. godinu, obračun specifične i minimalne trošarine na cigarete obavlja se sukladno Odluci o utvrđivanju posebne i minimalne trošarine na cigarete za 2014. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 88/13).

(5) Obračun trošarine na duhanske prerađevine koje nisu obuhvaćene Odlukom iz stavka (4) ovog članka obavljat će se sukladno odredbama ovog zakona.

Članak 45.a

(Popis zaliha i rokovi)

(1) Porezni obveznici i druge osobe koje se bave prometom biogoriva i biotekućina i naftnih derivata dužni su popisati zalihe trošarinskih proizvoda čijim se prometom bave na dan početka primjene ovoga Zakona i popisne liste dostaviti Upravi u roku od sedam dana.

(2) Porezni obveznici i druge osobe koje se bave prometom biogoriva i biotekućina i naftnih derivata dužni su na zatečene zalihe utvrđene popisnim listama iz stavka (1) ovoga članka obračunati trošarine i cestarine prema odredbama ovoga Zakona te, u roku od deset dana od dana obavljanja popisa iz stavka (1) ovoga članka, uplatiti na propisane račune razliku između obračunate i već uplaćene trošarine i/ili razliku između obračunate i već uplaćene cestarine.

Članak 46.

(Okončanje ranije započetih postupaka)

Postupak kontrole obračuna i naplate trošarine, povrata trošarine, prisilne naplate, obnove postupka i drugi upravni postupci započeti prije početka primjene ovoga Zakona, a koji nisu okončani pravomoćnim rješenjima, tijela kod kojih je postupak pokrenut okončat će ih prema ranije važećim popisima.

Članak 46a.

(Postupanje povodom ranije podnesenog zahtjeva)

(1) Za duhanske prerađevine za koje je zahtjev za tiskanje trošarinskih markica podnesen prije početka primjene ovoga zakona, trošarina se plaća prema propisima koji su se primjenjivali u vrijeme podnošenja zahtjeva.

(2) Trošarina plaćena prilikom preuzimanja trošarinskih markica isključuje plaćanje trošarine na način propisan člankom 23. st. (3) i (4) ovoga zakona.

Članak 47.

(Prestanak primjene ranijeg Zakona)

Početkom primjene ovoga Zakona prestaje primjena Zakona o trošarinama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 62/04, 48/05 i 72/05).

Članak 48.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivat će se od prvog radnog dana u mjesecu koji slijedi nakon stupanja na snagu ovoga Zakona.

"Službeni glasnik BiH", broj 49/14

Članak 8.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivat će se od prvog radnog dana u mjesecu koji slijedi nakon stupanja na snagu ovog zakona.

"Službeni glasnik BiH", broj 60/14

Članak 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH" a primjenjivat će se od prvog radnog dana mjeseca koji slijedi nakon stupanja na snagu ovoga Zakona.

"Službeni glasnik BiH", broj 91/17

Članak 10.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivat će se od prvog radnog dana u mjesecu koji slijedi nakon njegova stupanja na snagu.

"Službeni glasnik BiH", broj 50/22

Članak 4.

Upravni odbor dužan je u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona uskladiti podzakonske akte za njegovu provedbu.

Članak 5.

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a primjenjuje se danom stupanja na snagu Pravilnika o primjeni Zakona o trošarinama u Bosni Hercegovini donesenog sukladno članku 4. ovoga zakona.

